

Numidi

El **numidi** o **líbic** era un conjunt de llengües i dialecte, parlat pels númides i libis al nord d'Àfrica a l'antiga regió de Líbia, estretament relacionada amb les llengües amazigues.^[1]

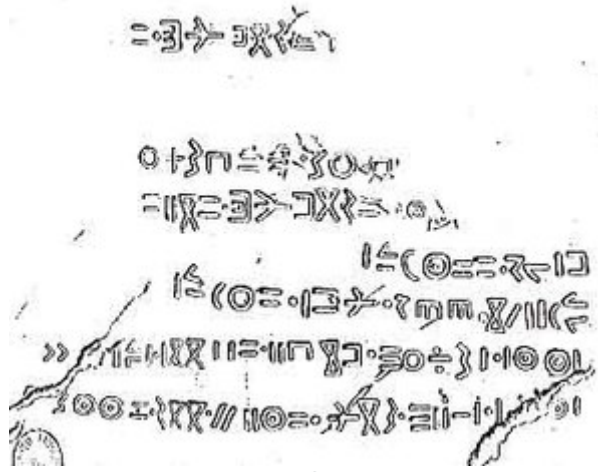
Hi ha escassos testimonis de la llengua i només es pot identificar amb seguretat com a pertanyent a la família de llengües afroasiàtiques. Com que els massilis eren ètnicament amazics, se suposa que el numidi oriental era, per tant, una llengua amaziga. La branca amaziga afroasiàtica de vegades es diu *Líbico-berber* , ja que no està clar si aquest numidi cauria dins de les modernes llengües amazigues o en formaria una branca germana. De fet, se suposa àmpliament que constitueix un grup propi, ja que no hi ha rastre dels casos substantius, sistema compartit per les modernes llengües amazigues. No obstant això, s'ha teoritzat que el protoberber tampoc tenia cap cas.

El líbic utilitzava un alfabet estrictament consonàntic, l'escriptura líbica (avantpassada del tifinagh actual). Les inscripcions numídies que han sobreviscut són principalment funeràries i privades, però hi ha inscripcions públiques bilingües púnico-líbiques (com la inscripció de Masinissa a Thugga) o líbico-l·latines. En contrast amb això no hi ha rastre de literatura i el numidi es basa principalment en les tradicions orals amb tècniques molt elaborades de transmissió de la llengua. Tot i alguns senyals bilingües i afiliacions potencials amb les llengües existents, els experts no podien desxifrar aquesta llengua més que parcialment, pel que se sap de la forma oriental, probablement és influenciada pel púnic. La forma occidental, que inclou 13 lletres addicionals, seria més primitiva.

Hi ha registrada una supervivència de la llengua com a mínim fins al final del període romà, amb inscripcions que daten del 201 a les parets de la fortalesa de Bu Njem, al sud-est de Labiud Medjadja, o els senyals gravats en un gerro de Tiddis al segle IV. Aquesta persistència s'explica pel fet que els romans tenien problemes per entendre i parlar el numidi. ^[2] Es parla en aquesta època del *neolíbic*, amb motiu de l'evolució de la llengua, especialment sota la influència púnica.

Vegeu també

Numidi

Tipus

llengua i llengua antiga /
principalment a Àfrica del Nord

Classificació lingüística

Afroasiàtic

Afr. septentrional

Amazic

numidi

Codis

ISO 639-1

nxm

ISO 639-2

nxm

ISO 639-3

nxm

SIL

nxm

Glottolog

numi1241 (http://glottolog.org/resource/lang_uoid/id/numi1241) /

IETF

nxm /

- Mausoleu libico-púnic de Dougga

Referències

1. « Écriture libyco-berbère » in Anne Zali et Annie Berthier, *L'aventure des écritures*, Bibliothèque nationale de France & Réunion des musées nationaux, 2002.
2. citat per Plini el Vell a *Naturalis Historia*, V, 1)

Inscripció bilingüe (púnic a l'esquerra i líbic a la dreta) de Thugga

Bibliografia

- Dominique Casajus, « L'alphabet touareg », Paris, CNRS Editions, 2015, 256 pages contient plusieurs chapitres sur le libyque
- Lionel Galand, « Le berbère et l'onomastique libyque », in *L'onomastique latine*, Paris, 1977, p. 299-304.
- René Rebuffat, « Aires sémantiques des principaux mots libyques », in MEFRA 118/1, 2006, p. 267-295
- Otto Rössler: *Die Sprache Numidiens*. In: *Sybaris: Festschrift Hans Krahe zum 60. Geburtstag am 7. February 1958, dargebracht von Freunden, Schülern und Kollegen*. Otto Harrassowitz, Wiesbaden 1958 (*Deutungsversuch der libyschen Morphologie*)

Obtingut de «<https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Numidi&oldid=22971503>»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 21 març 2020 a les 09:42.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.